

KARTA KURSU (realizowanego w module specjalności)

specjalność nauczycielska

Nazwa	Koncepcje i praktyki wychowania dla szkoły podstawowej i ponadpodstawowej
Nazwa w j. ang.	Conceptions and practices of education for primary and secondary school

Koordynator	dr Małgorzata Mądry-Kupiec,	Zespół dydaktyczny
		Zespół CKN UP
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Dostarczenie w oparciu o efekty kształcenia, wiedzy dotyczącej sylwetki rozwojowej ucznia w II fazie okresu adolescencji i wczesnej dorosłości. Zwrócenie uwagi na znaczenie grup rówieśniczych i kontaktów społecznych młodzieży oraz roli osób znaczących i wykluczonych. Dostarczenie wiedzy z zakresu dysfunkcji i zaburzeń rozwojowych (obniżenie nastroju, depresja, nerwica, zaburzenia zachowania), a także współczesnych zagrożeń dzieci i młodzieży z uwzględnieniem podkultur młodzieżowych. Dostarczenie wiedzy dotyczącej preorientacji zawodowej włączając aspiracje i motywacje uczniów w aspekcie samokształcenia. Zaprezentowanie najważniejszych zasad dotyczących projektowania i wdrażania działań wychowawczych i profilaktycznych w odniesieniu do jednostki i grupy oraz przygotowanie studentów do samodzielnego ich projektowania i wdrażania. Dostarczenie wiedzy na temat form i metod współpracy nauczyciela z rodzicami ucznia i środowiskiem społecznym oraz przygotowanie studentów do samodzielnego organizowania skutecznej współpracy w kontekście potrzeb i możliwości podmiotów współpracy. Zwrócenie szczególnej uwagi na dynamikę grupy uczniowskiej pod kątem rozwiązywania konfliktów i mediacji. Wyrabianie postaw tolerancji i akceptacji ucznia przejawiającego różnego rodzaju dysfunkcje.

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W1 Student ma wiedzę dotyczącą specyfiki sylwetki rozwojowej ucznia w okresie adolescencji i wczesnej dorosłości oraz zna podstawowe formy aktywności ucznia w aspekcie jego dążenia do autonomii i samodzielności.	N_W01
	W2 Student ma wiedzę dotyczącą funkcjonowania ucznia w grupie rówieśniczej z uwzględnieniem roli osób znaczących, wykluczonych i kryzysu autorytetu nauczyciela i rodzica a także ma wiedzę na temat adaptacji dzieci do zmieniającej się rzeczywistości szkolnej.	N_W01
	W3 Posiada wiedzę dotyczącą preorientacji zawodowej i projektowania ścieżki edukacyjno-zawodowej uczniów a także zna metody pracy i współpracy nauczyciela z rodzicami uczniów i ze środowiskiem.	N_W01
	W4 Rozpoznaje i charakteryzuje dysfunkcje i zaburzenia rozwojowe (obniżenie nastroju, depresja, nerwice, zaburzenia zachowania) i zagrożenia dzieci i młodzieży w kontekście zadań wychowawczych i profilaktycznych nauczyciela jako mediatora i osoby wspierającej młodzież w sytuacjach trudnych.	N_W01

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Umiejętności	U1 Diagnostuje różne zachowania młodzieży w okresie adolescencji a także projektuje i wspiera różne formy ich aktywności.	N_U01
	U2 Rozpoznaje role uczniów w grupie rówieśniczej i projektuje działania ułatwiające im adaptację w nowym środowisku szkolnym	N_U01, N_U02
	U3 Wspomaga ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej i wykorzystuje wiedzę teoretyczną do projektowania współpracy nauczyciela z rodzicami uczniów i ze środowiskiem	N_U01
	U4 Diagnostuje i analizuje dysfunkcje i zaburzenia rozwojowe oraz projektuje działania nauczyciela w zakresie wychowania, edukacji zdrowotnej i profilaktyki w sytuacjach trudnych i mediacjach	N_U01

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K1 Komunikuje się w sposób profesjonalny z podmiotami pracy i współpracy	N_K02
K2 Przestrzega zasad etyki zawodowej	N_K01	
K3 Współtworzy i buduje pozytywny klimat oraz atmosferę zaufania w czasie zajęć	N_K01	
K4 Inicjuje proces własnego rozwoju i samorealizacji	N_K01, N_K02	

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A	K	L	S	P	E			
Liczba godzin	15		15							

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład, warsztaty, drama, inscenizacja, dyskusja, informacja zwrotna, metody aktywizujące

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W1						X		X				X	
W2						X		X				X	
W3						X		X				X	
W4						X		X				X	
U1								X				X	
U2								X				X	
U4								X				X	
K1								X				X	
K2								X				X	

Kryteria oceny	75% egzamin pisemny, 25% aktywna praca na ćwiczeniach, obecność na wykładach i ćwiczeniach.
----------------	---

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

<p>Wykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Specyfika okresu dorastania i wczesnej dorosłości młodzieży szkół ponadpodstawowych – rozwój psychofizyczny, emocjonalny i społeczno-moralny. Dojrzałość emocjonalna (specyfika emocji, ich funkcje i wpływ na życie adolescenta), kształtowanie się tożsamości i stylu życia, identyfikacja z nowymi rolami społecznymi (4h). - Rola i znaczenie grupy rówieśniczej w życiu adolescenta – struktura grupy i jej rozwój, role w grupie i tworzenie się interakcji, grupowe podejmowanie decyzji, grupa pomocna w nauce (3h). - Rola osób znaczących i autorytetów – kryzys autorytetu nauczyciela i rodzica, Inny, konflikty z rówieśnikami, rodzicami, nauczycielami, zagrożenia dzieci i młodzieży, formy aktywności (3h). - Działania wychowawcze, profilaktyczne i terapeutyczne nauczyciela – wychowawcy w odniesieniu do potrzeb i możliwości rozwojowych ucznia, grupy i klasy szkolnej (2). - Zaburzenia okresu dorastania – obniżenie nastroju, depresja, nerwice – diagnoza, profilaktyka i terapia pedagogiczna (3h). <p>Ćwiczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zasady i metody pracy nauczyciela z uczniem o specjalnych potrzebach: dzieci z ADHD, ADD, z zaburzonym zachowaniem (zahamowane i nadpobudliwe psychoruchowo), dzieci nieśmiałe i z trudnościami adaptacyjnymi, dzieci zdolne, uzależnione i pochodzące z rodzin alkoholowych,
--

dzieci wykluczone, nieletnie matki, bulimicy, anorektycy (6h).

- Działania opiekuńcze, wychowawcze i terapeutyczne nauczyciela – wychowawcy wobec dzieci znajdujących się w sytuacjach trudnych i kryzysowych: agresja, przemoc, cyberprzemoc, sekty, uczeń w sytuacji żałoby, grupy nieformalne, podkultury młodzieżowe (6h).
- Działania wychowawcze i profilaktyczne wychowawcy wobec zagrożeń młodzieży – programy wychowawcze szkoły i klasy, programy profilaktyczne. Zajęcia warsztatowe (4h)
- Nauczyciel – doradca w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej - diagnozowanie aspiracji ucznia, droga rozwoju zawodowego, sposoby motywowania ucznia do rozwoju i samokształcenia (4).
- Konflikty rówieśnicze oraz konflikty z dorosłymi. Mediacje, negocjacje, strategie rozwiązywania problemów (4h).
- Praca nauczyciela na godzinie wychowawczej – specyfika, plan pracy, propozycje ćwiczeń (2h).
- Formy i metody pracy i współpracy nauczyciela z rodzicami uczniów – projektowanie. Rozmowa z uczniem, rozmowa z rodzicem w szkole – płaszczyzna porozumienia. Trójpodmiotowe partnerstwo. Współpraca szkoły ze środowiskiem lokalnym – instytucje wspierające działania opiekuńczo – wychowawcze i profilaktyczne nauczyciela i szkoły (4).

Wykaz literatury podstawowej

1. Zaburzenia psychiczne i rozwojowe u dzieci a szkolna rzeczywistość
Jerzak Marta (red.), PWN, 2021.
2. Psychologia rozwojowa w zarysie
Birch Ann, PWN, 2021.
3. Dorastanie bez lęku
McCurry Christopher, GWP, 2020.
4. Nastolatki. Kiedy kończy się wychowanie?
Juul Jesper, Wyd. MiND, 2014.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Pozytywna dyscyplina
Nelsen Jane, Wyd. CoJaNaTo, 2020.
2. Mózg nastolatka: jak przetrwać dorastanie własnych dzieci
Jensen Francis, Warszawa Wyd. A. B. - Gr. Wyd. Foksal 2016.
3. Porozmawiajmy o dojrzewaniu. Kompleks Homara
Dolto Françoise, WSiP, 1996.
4. Dom jest punktem wyjścia. Eseje psychoanalityczne
Winnicott D. W. Wyd. IMAGO, 2011.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15

	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	8
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu	12
Ogółem bilans czasu pracy		60
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2